

Med titlen *Smerte er fantastisk* forsøger Lene Pilegaard at provokere læseren til at stoppe op og blive nysgerrig på, hvad smerte er – både som fænomen og som et eksistentielt vilkår. I hendes eget liv med kroniske smerter har hun erfaret, hvordan smerter langt fra er fantastiske. Der hvor smerten, ifølge Lene Pilegaard, er fantastisk, er i dens kompleksitet, og det er netop det som hun forsøger at beskæftige sig med i denne bog. Hvad smerte, placebo, nocebo og hjernens rolle i forhold til smerte, og hvordan det opleves at være kronisk smertepatient, er nogle af de temaer, der beskrives i bogen.

Forfatterens hensigt med bogen er at give en forståelse af, hvad smerte grundlæggende er. Ud fra et neurologisk, biologisk, psykologisk og eksistentielt perspektiv. Forfatteren har i kraft af hendes eget smerteforløb sat sig ind i biologien og skrevet en række artikler herom, som er samlet til en bog. Bogen består således af forskellige artikler, der kan læses enkeltvis og uden en fast kronologi. Artiklerne er skrevet over en lang årrække, så nogle forklaringer og begreber går igen på tværs af artiklerne.

Bogen henvender sig primært til smertepatienter, pårørende og personer inden for social- og sundhedssektoren. Alle kan dog læse bogen og få et indblik i forståelsen af smerter og det at være smertepatient.

Bogen er flot opsat med flotte illustrationer. Derudover er bogen meget nem at læse, og man opnår hurtigt et indblik i smerte både som biologisk, neurologisk og psykologisk fænomen.

Bogen rummer dog efter min mening også en række udfordringer.

Brugen af kildehenvisninger i bogen er meget sparsomt, og eftersom der hele tiden kommer ny videnskabelig viden om smerter og behandlingen heraf, så kommer bogen til at fremstå mangelfuld uden henvisningerne. Der er desuden ikke givet en beskrivelse af forfatterens faglige baggrund – blot at hun er kronisk smertepatient. For at styrke hendes faglige etos ville jeg derfor have ønsket, at hendes argumenter og redegørelse var tydeligere dokumenteret igennem henvisninger.

Derudover savner jeg en kronologi og sammenhæng mellem de forskellige artikler. Forfatteren skriver selv, at bogen er sammensat af de forskellige artikler, og der kan forekomme gentagelser på tværs af artiklerne. Men gentagelserne og den manglende sammenhæng medfører desværre, at man som læser kommer til at springe over flere af afsnittene, fordi det virker som gentagelser.

En anden udfordring ved bogen er, at de fleste emner bliver beskrevet overfladisk og redegørende. Jeg savner en større fordybelse og diskussion af de tematikker, der bliver taget op. Forfatteren havde en unik mulighed for at tage en personlig vinkel til smerter, fordi hun selv er smertepatient. I stedet vælger hun en videnskabelig tilgang. Jeg kan sagtens forstå hendes ønske herom, men det ville efter min mening have givet mulighed for større dybde og diskussion, hvis hun havde taget en mere subjektiv og eksistentiel tilgang til bogen.

Af Julie Hjorth Hansen, psykolog

